

Elektroconvulsietherapie bij ouderen met depressie; snellere remissie dan met medicatie

ARTIKEL

LITERATUUR

- Spaans HP, Sienaert P, Bouckaert F, van den Berg JL, Verwijk E, Kho KH, Stek ML, Kok RM. Speed of remission in elderly patients with depression: Electroconvulsive therapy v. medication. *Br J Psychiatry* 2015; 206: 67-71.

AUTEUR

ESMÉE VERWIJK

E-mail: hp.spaans@parnassia.nl

Waarom dit onderzoek?

Een depressie kan voor ouderen een levensbedreigende stoornis zijn. Een doeltreffende en snel werkzame antidepressieve behandeling is van groot belang. Elektroconvulsietherapie (ECT) wordt als een snel werkzame en veilige antidepressieve behandeling beschouwd, met name voor ouderen. Een meta-analyse van 18 gerandomiseerde gecontroleerde onderzoeken (RCT's) bij jongere volwassenen toonde aan dat de behandeling met ECT significant effectiever was dan farmacotherapie, maar men keek niet hoe snel deze verbetering werd bereikt. Tevens was geen van deze RCT's specifiek bij ouderen gedaan.

Onderzoeksvraag

Is er verschil in hoe snel remissie optreedt bij opgenomen oudere patiënten met een depressieve stoornis bij behandeling met ECT vergeleken met antidepressieve medicatie?

Hoe werd dit onderzocht?

We vergeleken de gegevens van twee RCT's met oudere opgenomen patiënten met een ernstige unipolaire depressie, volgens DSM-IV-criteria. Uit de ene RCT kwamen 81 patiënten ≥ 60 jaar, met een score op de *Montgomery Åsberg Depression Rating Scale* (MADRS) ≥ 20 , die behandeld werden met nortriptyline of venlafaxine. Uit de andere RCT, waarin men unilaterale *briefpulse*-ECT vergeleek met *ultrabriefpulse*-ECT, werden 47 patiënten geselecteerd die aan dezelfde inclusiecriteria voldeden. Metingen vonden plaats in beide RCT's voor aanvang en na 1, 3 en 5 weken behandeling. De tijd tot remissie (MADRS < 10) werd gebruikt als uitkomstmaat.

Belangrijkste resultaten

De twee groepen verschilden significant in de duur van de huidige episode en het aantal eerdere behandelingen in die periode, wat paste bij het feit dat ECT doorgaans later wordt ingezet. Ze verschilden niet in MADRS- en *Hamilton Rating Scale for Depression* (HRSD)-score. De tijd tot het bereiken van remissie was echter significant korter voor de behandeling met ECT dan voor medicatie.

Consequenties voor de praktijk

ECT geeft een beduidend snellere remissie dan antidepressiva, zelfs al waren de patiënten uit de ECT-groep significant langer depressief en meer farmacotherapieresistent. ECT verdient daarom een vooraanstaande positie in de behandeling van opgenomen oudere patiënten met ernstig unipolaire depressie.